

Liepājas Lutera draudzes mācītājs R.Šēners  
Diakonijas kursiem 2013.g. martā

### **Tēma – Diakonijas teorētiskie pamati**

- Diakonija Bibliskā un vēsturiskā skatījumā :

Sekojojot Jēzus piemēram, - būt Baznīcai nozīmē būt sūtītai pasaulē, **Mt.28:16-20**

Diakonija īsteno Dieva mīlestību baznīcas izaugsmei un pasaules glābšanai, **Mt.25:31- 46**

- Diakonija, kas balstīta uz Baznīcas nozīmes izpratni

Šeit sastopas trīs jēdzieni: mesiāniskā misija – diakonija – pestīšana

- Starp Jēzus misiju un Viņa mācekļu misiju pastāv cieša nepārtrauktība.
- Diakonijas autoritātei vienmēr *jādarbojas priekš cilvēkiem.*
- Diakonijai ir gan kristoloģiskā, gan eklezioloģiskā dimensija.
- Diakonija ir baznīcas identitātes un dzīves neatņemama sastāvdaļa.

Trinitārais modelis, proti, Trīsvienības savstarpējās attiecības ir diakonijas teoloģiskais pamats.

Diakonija ir kristīgās ticības izpausme mīlestībā un kalpošanā. Tas ir ticības auglis, taisnošanas un svēttapšanas rezultāts Jēzū Kristū.

Baznīca ir garīga un dzīva kopiena, kas atrodas sadraudzībā ar Dievu – draudze.

Baznīca kā Kristus miesa ir primārā diakonijas īstenotāja, jo diakonija pirmkārt un galvenokārt ir Kristus, nevis atsevišķo ticīgo, darbs.

Baznīcas mācība un darbi ir nedalāmi un veido Baznīcas liecību.

Baznīca nav atsevišķu ticīgo un garīdznieku summa, bet Kristus miesa. Kristus tās dažādajiem locekļiem piešķir to īpašās lomas un aicinājumus saskaņā ar šīs miesas identitātes struktūrām. Līdz ar to diakonija nav kaut kāda individuāla vai brīvprātīga kalpošana, bet gan struktūra Baznīcā, kurai jāizpaužas atbildīgā un dzīvotspējīgā organizētībā un darbībā.

Diakonija nav kāds Baznīcas dzīves sektors, bet visas Baznīcas aspekts.

Pastāv ļoti cieša saikne starp **Leiturģia**, **Martiria** un **Diakonia** - kā Kristus klātbūtnes izpausmēm Baznīcā:

- Diakonija atšķiras no humanitārā, sociālā darba sabiedrībā ar to, ka diakonijas darbs piedzimst lūgšanās un dzīvo kā Kristus Liecinieks Viņa Baznīcā.
- Kristus ir kalps, kurš upurē Sevi pasaules labā un ar vārdiem un darbiem apliecina Dieva gribu.
- Vienīgi Kristū Baznīca ir diakonija.

Liturģija bez diakonijas kļūst tikai par „kultu”. **Leiturģia** – dievkalpojums ir diakonijas sākums, kam jāseko turpinājumam pasaulē.

Mums jāredz: Jēzus Kristus JDerībā ir gan priesteris, gan upuris, **Jņ.17:19**, gan atklājas arī kā pirmais diakons, **Mt.20:28** – „Tā kā Cilvēka Dēls nav nācis, lai Viņam kalpotu (*diakonētai*), bet, ka Viņš kalpotu (*diakonēsai*) un atdotu savu dzīvību kā atpirkšanas maksu par daudziem.”

Baznīcas apzīmēšana kā **Martīria** pašos pamatos balstās uz faktu, ka Kristus ir pirmais moceklis, liecinieks. Savā eksistencē un funkcijās Baznīca ir Dieva **Martīria** pasulei.

Upuris ir Dieva tautas misionāriskais spēks. Kristus ir Baznīcas – kristiešu kopienas diakonālās dzīves sākums, paraugs un turpinājums līdz pasaules galam.

### **Diakonijas pamatojums Luteriskās ticības apliecībās.**

Baznīca = draudze.

ATA 7.artikuls: „Baznīca ir svēto sadraudze, kurā tiek pareizi mācīts Evaņģēlijs un pareizi izdalīti sakramenti.”

Saskaņā ar ev. luteriskās mācības uzskatiem, baznīcā ir divi smaguma centri:

- 1) Dieva žēlastības līdzekļi,
- 2) Ticīgie, kuri ir radīti un saņem šos žēlastības līdzekļus.

Līdz ar to baznīcai ir gan institucionāls, gan sociāls raksturs. Šīs divas Baznīcas būtības puses nevar izprast atrauti vienu no otras. Tās abas ir nozīmīgi Baznīcas mācības (*eklezioloģijas*) pamatelementi.

Ticīgie (*Kristus miesa*) – neveido paši sevi, bet tos rada un uztur no ārienes saņemtie Dieva žēlastība līdzekļi. Tomēr Baznīca nevar būt tikai vieta, kur tiek pasludināts Dieva vārds un saņemti sakramenti, tā nav tikai organizācija, skola, vēstnesis. *Baznīca ir Kristus miesa – organiska Būtne, un diakonija ir Baznīcas dzīvība un gars.*

### **Baznīca kā sadraudze:**

Draudze ir kopiena, kura palīdz cilvēkiem dzīvot kristīgu dzīvi.

Draudze ir noteikta lokāla kopiena, kura sniedz palīdzību visās ciešanās.

Dievs Jēzū Kristū vistiešāk kā nekad agrāk ir izteicis vēlmi, *lai mēs cilvēki, dzīvojam saskaņā ar savu Dievu un viens ar otru, Mt.22:36-39* – mīlestība kā augstākais bauslis bauslībā.

Nav iespējams saņemt patiesu palīdzību vai atbalstu, nepiederot šādai kopienai, jo tā nepamatojas cilvēciskā līdzcietībā, bet gan Kristus žēlastībā un upurī.

Diakonija, pirmkārt, ir iekšēji vērsta uz draudzi, un tikai pēc tam uz pasauli.

Kristīga mīlestība, patiesa un īsti kristīga dzīve var tikt īstenota vienīgi saskarsmē ar Jēzu Kristu un kopībā ar brāļiem un māsām Kristū, tas ir – draudzi.

### **Baznīca ir unikāla.**

Atšķirībā no visām citām organizācijām, baznīcu caur Svēto Garu ir radījis Dievs Jēzū Kristū. Baznīca īsteno dzīvesveidu, kuru saviem mācekļiem parādījis un aprakstījis Jēzus Kristus. Jēzus Kristus norāda uz jaunu draudzes uzbūvi un iet daudz tālāk par vienkāršu tuvākā mīlestības idealizāciju.

Būt kalpam ir labāk nekā valdīt un pavēlēt. To sauc par diakonisko pamatu un struktūru.

Baznīcai ir kalpa loma, ko uzņemt Jēzus Kristus aicina savus mācekļus. Tas krasi atšķiras no parasta aicinājuma būt izpalīdzīgam, jo Jēzus kā piemēru sniedz sevi pašu un savu krusta ceļu. Jēzus Kristus neizvairījās no krusta.

Diakonijas svarīgākais un grūtākais uzdevums ir parādīt draudzei, kā kļūt par daļu no Kristus miesas. Tāpēc diakonija ir atbildīga par draudzes palīdzības darbu, pirmkārt – par palīdzību draudzes locekļiem, viņu garam un miesai; un otrkārt, pēc tam arī tiem cilvēkiem, kas nepieder draudzei.

Draudzei jānostiprina, jāceļ un jāveido mīlestības kopiena. Tikai izpildot diakonijas funkciju, draudze kļūst par iestādījumu, kas modina, aicina darboties un pievērš ticībai.

### **Dieva vārda sludināšana un diakoniskais darbs**

Dievs ir licis savai Baznīcai sludināt Dieva vārdu. Bauslības un Evaņģēlija sludināšana iedvesmo vada un koriģē diakonisko darbu. Tādējādi diakonija nepārvēršas parastā sabiedriskā darbā, parastā cilvēkmīlestībā un izpalīdzīgumā.

ATA 6.artikuls un 7.artikuls māca, ka Dieva vārda sludināšana stāv pāri visam. Jēzus Kristus dāvā mums savu žēlastību. Šis apstāklis ir pats svarīgākais priekšnoteikums.

### **Draudze kā diakonijas īstenotāja**

M. Luters „Mazā katehisma” trešā ticības locekļa skaidrojumā saka: Svēto sadraudze nav psiholoģiska vai sociāla rakstura īstenība, bet gan garīga īstenība, kuru radījis Svētais Gars. Sociālā vai psiholoģiskā kopienā pastāv tiešas un nepastarpinātas attiecības starp tās locekļiem. Svēto sadraudze atšķiras. Tajā starpnieks ir Kristus, Viņš atrodas draudzes locekļu vidū. Draudzes locekļi ir vienoti caur ticību Jēzum Kristum, un Viņš dod tiem ticību caur saviem žēlastības locekļiem.

Diakoniskajam darbam jābūt cieši saistītam ar Baznīcu kā svēto sadraudzi. Šī kopiena ir atšķirīga no visām citām brālībām un grupējumiem, jo tā ir svēta. Tā ir atšķirta no pasaules un veltīta Tam Kungam. Tāpēc tā ir atšķirīga. Svēto sadraudze ir redzama un konkrēta, jo to ir radījis Dievs caur Jēzu Kristu un Viņa žēlastības līdzekļiem.

Jēzus ir reizē galva un ķermenis. Mēs esam locekļi (*Rom.12:4*) vai zari (*Jņ.15*). Viņš ir visa pamats. Viņš šķīsta mūs. Viss nāk no Viņa un tiek darīts ticībā Viņam. *Visi mūsu darbi sākas ar Viņu un ved pie Viņa.*

Šmalkaldes 13.artikulā Par taisnošanu Dieva priekšā un labajiem darbiem, Luters saka: mēs caur ticību saņemam jaunu, tīru sirdi un ka mūsu starpnieka Kristus dēļ Dievs mūs grib uzskatīt par pilnīgi taisniem un svētiem. Un šādai ticībai, atjaunošanai un grēku piedošanai tad seko labi darbi. Taču tas notiek Kristus parādītās žēlastības dēļ pār mums. Tādēļ mēs nevaram daudz dižoties ar saviem nopelniem un darbiem, ja tos aplūko bez šīs žēlastības un žēlsirdības. ” *Kas lielās, lai lielās ar To Kungu” (1.Kor.1:13), proti, ka viņam ir žēlīgs Dievs. Mēs arī turpmāk sacīsim, ka tur, kur neseko labi darbi, ticība ir neīsta un tā nav patiesa.*

**SOLI DEO GLORIA**